

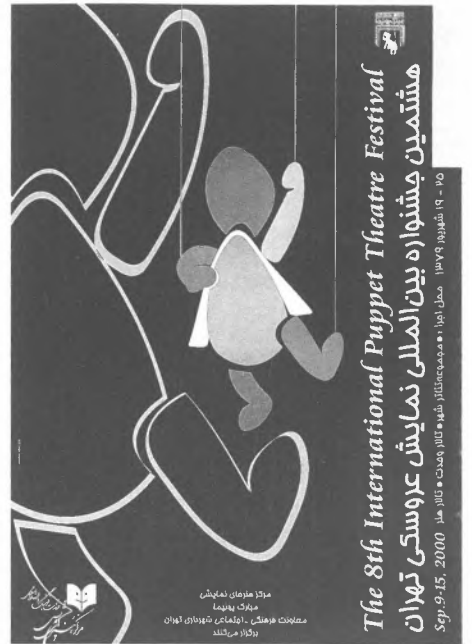
نمایش

هشتمین جشنواره بین‌المللی
نمایش عروسکی تهران
۱۹ تا ۲۵ شهریور

N
A
M
A
Y
E
S
H

The 8th International
Puppet Theatre Festival
September 9 - 15 , 2000

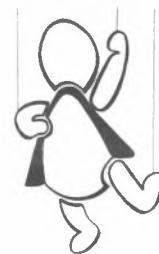
نمایش

N A M A Y E S H

ویژه هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی

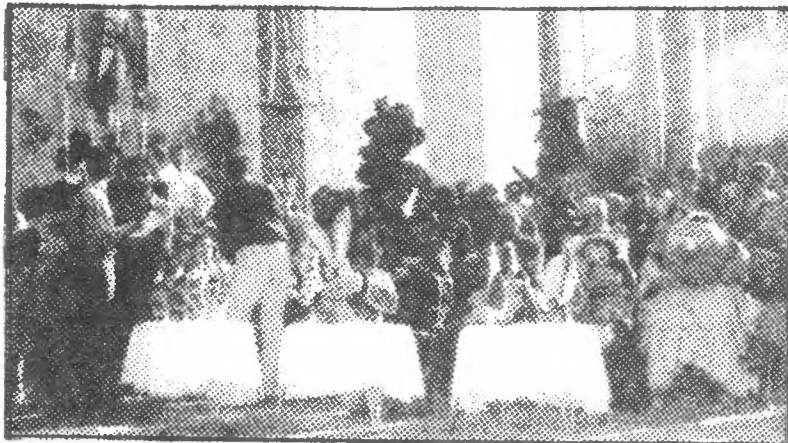
تهران - ۱۹ تا ۲۵ شهریور ۱۳۷۹

□ سردبیر	: لاله تقیان
□ طراح و مدیر فنی	: انوشیروان میرزائی کوچکسروانی
□ حروف‌نگار	: فرزانه سرمدی
□ صفحه‌آرا	: امیر شهیدی یکتا
□ طرح جلد	: الهام معظمی
□ عکاس	: فتانه دادخواه - حجت ترصدی
□ لیتوگرافی رنگی	: جهاد دانشگاهی (واحد هنر)
□ چاپ رنگی	: چاپ نخسین
□ چاپ متن	: انتشارات نمایش
□ همکاران	: رحمت امینی - علی اصغر دشتی، ایمان ذوقی، وحید ترحمی مقدم جواد تولمی، سهیل خداپرستی، اختر اعتمادی

مقالات منتشره الزاماً نظرات مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیست. نقل مطالب و عکسها با ذکر مأخذ آزاد است. «نمایش» در چاپ و ویرایش مقالات و مطالب وارده مختار است. مقالات رسیده به هیچوجه مسترد نخواهد شد. نشریه‌ای از: کمیته انتشارات هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی
نشانی: خیابان حافظ، خیابان استاد شهریار (ارغم)، تالار وحدت، انتشارات نمایش، تلفن ۶۷۰۸۸۶۱ و ۶۷۰۵۱۰۱-۵

گزارشی از مراسم افتتاحیه هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی

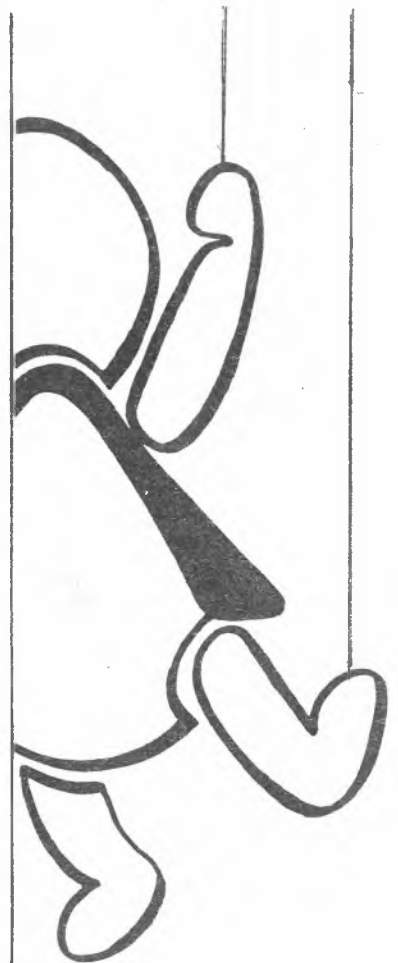
امسال مراسم افتتاحیه هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی در فضای باز محوطه تئاتر شهر تهران برگزار شد. دور تا دور قسمت شمالی ساختمان دوار تئاتر شهر با ریسمان محصور شده بود، و پرچم‌های رنگی از ستون‌های سیمانی آویخته شده بود تا حال و هوای جشنواره پیش از پیش جلوه‌گر شود. خورشید همچنان در وسط آسمان می‌درخشید که تماشاگران به تدریج اطراف محل برگزاری مراسم را فراگرفتند. این شکل برگزاری به عده بسیاری فرصت داد تا از نزدیک شاهد گشایش جشنواره‌ای باشند که در آن عروسک‌ها حرف اول را می‌زنند.

دقایقی پیش از شروع مراسم، موسیقی سنتی در فضا طنین‌انداز شد. تا به این طریق هشتمین جشنواره عروسک‌ها آرام آرام حضور خود را اعلام کند. جمعیت مشتاق، کم‌کم گرداگرد محوطه را فراگرفت. به زودی حدود ده هزار نفر در محل حضور یافتند. مسئولان و دست‌اندرکاران جشنواره نیز در جایگاه نشستند. همه در تلاش بودند تا افتتاحیه به شکلی مطلوب برگزار شود. بالاخره هشتمین جشنواره با سرود جمهوری اسلامی ایران توسط ارکستر کر نوجوانان تلاوت آیاتی از کلام روح‌بخش توسط یک نوجوان خداوند آغاز شد.

پس از آن نوجوانی خوش ذوق آغاز برنامه‌ها را با دعوت از دبیر جشنواره اعلام کرد. مجید شریف‌خدایی پیام جشنواره را قرائت کرد. و با پیام دبیر جشنواره نمایش عروسکی رسماً آغاز شد. عروسک‌ها به میدان آمدند. کودکان و نوجوانان سرود خواندند و حضار حضور عروسک‌ها را در جشنی بزرگ باور کردند. حضور عروسک‌های رنگارنگ و متنوع از سراسر کشور حال و هوای ساکت و آرامی را که روزهای شنبه بر تئاتر بزرگ شهر حکمفرما می‌شود کاملاً دگرگون کرد.

مبارک‌ها در لابه‌لای جمعیت سرک می‌کشیدند. عروسک‌های کوچک و بزرگ رژه می‌رفتند. تکم از اردیبل آمده بود؛ اسب چوبی از سبزوار. خلاصه عروسک‌های رنگارنگ می‌پرچیدند و بر لب حضاران لبخند شادی می‌آوردند. گاه رهگذری که بی‌اطلاع از برگزاری جشنواره به قصد کنجکاوی به این سو می‌آمد، ناگهان با دیدن عروسک‌ها متعجب و سپس خندان می‌ایستاد. عروسک‌ها تا پایان مراسم میدان را تحت اختیار خود قرار گرفته بودند و فارغ از شکل و شمایلی خاص هر گروه عروسکی با حضار در مراسم گفتگو می‌کردند و مخاطبان را تحت تأثیر قرار می‌دادند.

مراسم افتتاحیه حدود ساعت ۶ عصر روز شنبه ۱۹ شهریور ماه به پایان رسید و عروسک‌ها رفتند تا در روزهای بعد در سالن و خیابان با تماشاگران صحبت کنند.

در این شماره می‌خوانیم

- ۳ گزارشی مراسم افتتاح
- ۴ پیام دبیر جشنواره
- ۵ پیام بهروز غریب‌پور
- ۶ شرایط ما نزدیک به مطلوب است
- ۸ سال‌های رکود و تحول
- ۹ آموزش بهتری می‌خواهیم
- ۱۰ کار تئاتر معجزه...
- ۱۱ وقتی اشیاء جان می‌گیرند
- ۱۲ ما هنوز آماتوریم
- ۱۳ هم خلاقیت و هم تکنیک
- ۱۴ نیاز به حرفه و فن
- ۱۵ جایگاه واقعی را نیافته‌ایم
- ۱۶ جذب ذهن تماشاگر
- ۱۷ عروسک در دست ما روح دارد
- ۱۸ معرفی گروه‌ها
- ۲۰ اخبار جشنواره
- ۲۱ بخش انگلیسی

۱۱

پیام هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی

مجید شریف‌خدایی
دبیر هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی

دنیای فردا برآیند نگرش امروز ماست و انسان در گذار از سایه روشن‌های بیم و امید سرنوشت تاریخ خود را رقم می‌زند. قرن بیستم در حالی به پایان خود رسید که بر تارک آن زنجیره تابناکی از فن آوری‌های بی‌سابقه می‌درخشد، که از آن میان گونه‌های متنوعی از مواهب و خدمات در زمینه آموزش و پرورش، بهداشت و ارتباط از زمره بزرگترین دستاوردهای این دوران به شمار می‌آید. دستاوردهایی که در پایان قرن پیش، حتی تصویری ناممکن به نظر می‌رسید.

بی‌تردید شمار فزاینده اندیشمندان و تلاشگران و هنرمندان نیک اندیشی که در این سو و آن سوی عالم، به خلق و آفرینش در عرصه‌های فرهنگ و هنر همت گمارده‌اند، مبین این واقعیت است که با این همه اراده جهانی همچنان در تلاش و تکاپو برای گردآوری انسان‌ها حول محور ارزش‌های والایی است که بتواند دستاوردهای صلح جویانه بشری را نهادینه کند و روح همبستگی انسان‌ها را در جان و ذهن مردمان امروز و فردا بدمد و صلح را به عنوان والاترین موهبت بشری بنمایاند. عروسکم! از روی همه این فراز و نشیب‌ها که بگذرم دنیای تو مهربان‌تر، چهره تو شاداب‌تر و صلح تو ماندنی‌تر است.

عروسکم! به چشمان تو می‌نگرم

عروسکم! با نگاه مهربان تو هر صبح بیدار می‌شوم، و با آرامش خیالت هر شب به خواب می‌روم.

عروسکم! نگاه مهربان تو و نگاه مهربان کودکان عالم ارزانی جهان باد.

۴

پیام بهروز غریب‌پور

عضو هیئت مدیره یونیمای جهانی

دوستان عزیز!

عاشقان واقعی نمایش عروسکی!

در آستانه هزاره سوم، و بر پیشگاه جهانی که افق‌های دوردست آن بر ما پوشیده است اندکی تأمل می‌کنیم و از خود می‌پرسیم: آیا مرگ عروسک‌ها فرا خواهد رسید؟ آیا ابزار ارتباطی نوین، این رشته پیوسته هزاران هزار ساله را از هم خواهد گسست و عروسک‌ها را به "گذشته" و به "خاطره" مبدل خواهد ساخت؟ آیا دیر یا زود انسان بی‌نیاز از صدای "صفیر" مبارک و پانچ یا جودی، گینبول و پول‌چی نلا و کاسپار و... خواهد شد؟ آیا زمان آن فرا خواهد رسید که عروسک‌ها نیز چون چرخ‌های قدیمی، دستگاه‌های ابتدائی و در یک کلام ابزار کهنه شده و غیرکارآمد جای خود را به ابزار یا عروسک‌های کاملاً مدرن بسپارند و آیا در هزاره سوم، این شیوه تعامل و تفاهم و شادمان‌سازی عمیق درونی، به خاک موزه‌ها سپرده خواهد شد؟ پاسخ من این است: نه! هرگز! و بدون تردید و تأمل طولانی به گستره باور نکردنی و هر دم افزون نمایش‌ها، نمایشگرها، تماشاگرها و تماشاخانه‌ها اشاره خواهیم کرد و به شمار بی‌شمار جشنواره‌ها و به پیوند هر روز عمیق‌تر از روز پیش ما عاشقان واقعی نمایش عروسکی و باور دارم که در هزاره سوم، این جاودانه اشیا ریز نقش، این جاودانه‌های هم‌زما ما انسانها، خانواده بشری را به خیر و نیکی و مهربانی و شادی دعوت خواهند کرد، زیرا که نمایشگران حقیقی عروسکی این چنین می‌خواهند و عروسک‌ها کمابیش به همان شیوه‌ها هزاران ساله و به مدد و یاری دست‌ان آموخته و ماهر و با میله‌ها و نخ‌ها جان خواهند گرفت و کودکان را از غصه‌های پنهانشان و بزرگان را از پریشانی آشکارشان خواهند رهاوند و هر جا که میان دست و عروسک قلبی سرشار از مهر و محبت و عشق به زندگانی باشد قلب عروسک‌ها ضربان می‌گیرد و با الهام از حافظ می‌گوید:

چون پرده برافتد نه تو مانی و نه من

هست اندر پس پرده گفتگوی من و تو

می‌گویم: تا پرده حیات بشری فرو نیفتاده است گفتگوی میان ما و عروسک‌ها، میان من و تو و عروسک‌ها میان بازی‌دهنده و عروسک‌ها و خیل تماشاگران ادامه خواهد یافت و زمانی که پایان کار عروسک‌ها باشد پایان حیات بشریست.

شرایط ما نزدیک به مطلوب است

متن زیر گفتگونی است مفصل که با مجید شریف‌خدایی، رئیس جدید مرکز هنرهای نمایشی و دبیر هشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی انجام گرفته. و در اینجا خلاصه آن به نظر خوانندگان می‌رسد. متن کامل این گفتگو شماره ۳۱-۳۰ مجله نمایش به چاپ خواهد رسید.

طول سال در برنامه‌های مختلف و نمایشگاه‌های مختلف شرکت دهد در بهبود کار مؤثر است؟

شریف‌خدایی: قطعاً همین‌طور است. وقتی که تالار هنر به این امر اختصاص یابد و یک مکان دائمی باشد هنرمندان عروسکی و مدیران مبارک یونینما و کانون‌های عروسکی می‌توانند برنامه‌ریزی کنند که حتماً مجموعه کارگاه ساخت عروسکی ایجاد شود و محلی باشد دائمی برای رفت و آمد هنرمندان. بعد نیازهای آنها را نیز باید برنامه‌ریزی کنیم و در همان مکان برآورده کنیم که بخشی از آن همین کارگاه است که حتی می‌تواند از شخصیت‌هایی که کارشان عروسک‌سازی است از سراسر دنیا دعوت کند تا بیایند و یک‌ماه تعلیم و آموزش بدهند و علاقه‌مندان به این هنر هم تعلیم ببینند و همکاری و مبادله انجام گیرد. من فکر می‌کنم تالار هنر مبنای شروع و مبنای خوبی است برای این کارگاه عروسکی.

می‌گوید اگر امکانات بیشتری در اختیارم بود برنامه‌ریزی بهتری می‌کردم. این نکته همیشه وجود داشته و باید عزیزان هنرمند مدنظر داشته باشند که اگر از نقطه صفر هم شروع کنیم باید شروع کرد. اگر چه ما اعتقاد داریم که شرایط حال حاضر ما نمره صفر نیست و خیلی بالاتر از آن هستیم، حتی نزدیک به مطلوب. این همت را از دوستان تقاضا داریم که کار کنند، ما هم وظیفه داریم امکانات را برایشان فراهم کنیم.

● با توجه به اینکه جشنواره‌ای بین‌المللی در حال برگزاری است و ما متوقع هستیم که بعد از مدتی بالاخره هنرمندان ما هم بتوانند در مقابل کشورهای دیگر قدم علم کنند. نیاز به امکانات ویژه هست، زیرا نمایش عروسکی به هر حال باید عروسک داشته باشد. در این زمینه فکر نمی‌کنید اگر یک کارگاه نمایش عروسکی درست شود که این بودجه را که به صورت مجزا در اختیار گروه‌ها قرار می‌گیرد یک جا بگیرد و هم بتواند عروسک‌سازی کند و هم در

● جناب آقای شریف‌خدایی می‌دانیم که برگزاری جشنواره برای شما نه تازگی دارد و نه قرار است سیاست‌های قبلی و اهداف کلی آن دگرگون شود. آیا شما برای توسعه هنر عروسکی که در حال حاضر به نظر همه هنرمندان مورد بی‌مهری واقع شده از نظر امکانات و سالن و برخی موارد دیگر برنامه خاصی را در نظر دارید؟

شریف‌خدایی: بسم الله الرحمن الرحیم. قطعاً آنچه به عنوان برنامه‌ریزی نمایش عروسکی شده برنامه‌ریزی خوبی بوده و من مطلبی که می‌خواهم اشاره کنم همکاری بیشتر از سوی عزیزانی است که در کار عروسکی فعالیت می‌کنند.

در هر دوره‌ای به هر حال تمامی امکانات مطلوب به دست نمی‌آید یعنی اگر به شرایط مطلوبی که الان آرزو می‌کنیم برسیم باز آن شرایط مطلوب ما نخواهد بود این مسئله مسلم است. شما وقتی به جشنواره‌های معتبر دنیا هم رجوع می‌کنید و با دبیر آن صحبت می‌کنید

● اکثر هنرمندانی که با ما ارتباط دارند، درباره این جشنواره و کارشان اظهار ناراضی می‌کنند. از این که چرا برنامه‌هایی که از طرف مبارک یونیم داشتند تعطیل شده. جلسات بحث و نمایش فیلم و توضیح درباره تکنیک‌های مختلف و مسایلی که غیر از تفاهم، وجه آموزشی بسیار مهمی داشته است. برای راه‌اندازی این جلسات هم شما فکری کرده‌اید یا خود مبارک یونیم باید دست به کار شود و آیا امکانات خاصی هم می‌دهید؟

شریف‌خدایی: چرا همه ما به فکر هستیم. در این باره قطعاً ما باید به عنوان مرکز هنرهای نمایشی کمک کنیم تا آنها بتوانند جلسات منظمی ترتیب دهند و علاقه‌مندان بتوانند رفت و آمد داشته باشند و بر دانش خود بیفزایند. ما باید با خواسته‌هایی که از طرف علاقه‌مندان و جوانان هنرمند مطرح می‌شود پاسخ درستی داشته باشیم. هر تجمع و تشکلی باید مخاطب خاص خود را داشته باشد. اگر نداشته باشد آن تشکیلات از بین می‌رود اگر نتواند نیازهای مخاطب خود را پاسخ بدهد، باید در آن تشکیلات تجدید نظر شود، یعنی خود متولیان این امر قطعاً باید فکری بکنند که چه ملاحظاتی دارند. من به عنوان ریاست مرکز باید از این دوستان حمایت کافی بکنم تا این کارگاه و جلسات فنی تشکیل شود و مخاطبان آنجا را به عنوان خانه خود بدانند.

● برگردیم به مسائل خودمان. واحدی داریم به نام کارگاه نمایش عروسکی، اصولاً این کارگاه چیست و

چه فعالیتی در آن وجود دارد؟

شریف‌خدایی: چون اوایل مدیریتم در مرکز هنرهای نمایشی است و درگیر این جشنواره نیز شده‌ایم کمتر توانسته‌ایم برای این کارگاه برنامه‌ریزی کنیم. ولی این را می‌دانم که دوستان ما در مرکز هنرهای نمایشی در این بخش راغب هستند که فعالیت بیشتری داشته باشند. هر چقدر نمایش عروسکی ما فعال بشود قطعاً آنها هم فعال می‌شوند. آنها به عنوان یک بازوی اجرایی نمایشی مجبورند که فعال شوند. انشاء... که نمایش عروسکی ما با این موج جوانان مشتاق علاقه‌مند و مستعدی که داریم راه بیفتد و عزیزان مبارک-یونیم هم برنامه‌ریزی منظم‌تری داشته باشند و بعد شاخه‌های مختلف این هنر نیز فعال شود. خودشان برنامه‌ریزی مدونی خواهند داشت.

● بله ولی فکر می‌کنیم اگر ما از یک سری شیوه‌های ساده استفاده کنیم، شاید موفقیت‌آمیزتر باشد. یعنی همین که بارها بحث کرده‌ایم شما مثلاً به جای این که بودجه تولید تئاتر را کلی اعلام کنید، تئاتر عروسکی و انواع دیگر تئاتر با بودجه جداگانه اعلام شوند و این بودجه‌ها را در اختیار هنرمندان بگذاریم و بگوئیم که حالا خودتان برنامه‌کار را بر حسب نیاز اعلام کنید؟

شریف‌خدایی: این یعنی همان مسئولیت‌پذیری. بزرگان هر بخش جمع شوند خواسته‌هایشان را بدهند و الویت‌بندی بکنند و با همان بودجه‌ای که در اختیار داریم، حتماً شرایط بهتری را می‌توانیم برای همه

فراهم کنیم.

● من اصولاً فکر می‌کنم این مسئله بودجه که در بین هنرمندان ما حاد است باید به نحوی حل شود یعنی باید احساس مشارکت آنها را بیشتر کنیم و هم اینکه باید بدانند چقدر بودجه دارند.

شریف‌خدایی: من فکر می‌کنم مشکل تئاتر ما اصولاً مشکل پول نیست. بدون پول هم می‌توان کار کرد. مشکل آن توهمی است که بعضی از هنرمندان در ارتباط با هنرشان دارند.

این اشتباه است که بگوئیم هنرمند هم باید کارمند باشد و این حقوق ۵۰ تومان در ماه است که خیالش را راحت می‌کند. ولی به این فکر نمی‌کند که در کار غیر دولتی بماند و دولت از آن حمایت کند این در فکرش هست که دولتی بشود و حقوق بگیرد در صورتی که غیر دولتی بودن و سوبسید گرفتن درست است. یعنی شما در کشورهای مختلف که می‌روید می‌بینید تئاتر سوبسید می‌گیرد و از دولت کمک می‌گیرد و رونق نیز دارد. حیطه خصوصی‌سازی در اقتصاد با حیطه خصوصی‌سازی در فرهنگ فرق دارد. آنها که می‌خواهند کار فرهنگی بکنند فکر می‌کنند خصوصی‌سازی باید بهتر یا مشابه خصوصی‌سازی در اقتصاد باشد. مکانیسم آن و فرم بین‌المللی آن با این فرق می‌کند. شما کار فرهنگی می‌کنید، درآمد آن هم مشخص است دولت هم سوبسید می‌دهد. ■

سال‌های رکود و تحول امروزی

نویسنده: خانم مهر، ر. کنترا تور

ترجمه: جواد ذوالفقاری

مسکو، سوئد، مجارستان، رومانی، بلغارستان و بعداً فرانسه بورس‌هایی در اختیار عروسک‌بازان جوان ما قرار گرفت که به سوی نمایش عروسک جدید گام‌های بلندی برداشتند.

هنر عروسکی هم اکنون زمینه‌های جدیدی را بازیافته است و به صورت گسترده‌ای در آموزش و پرورش بکار گرفته می‌شود. این شکل اولین بار در بهاراتیاناسنج (تماشاخانه ملی هند) توسط کامالادویج از طریق "طرح نمایش عروسکی هند" برای آموزش معلمین با هدف معرفی نقش هنر عروسک در آموزش و پرورش مورد استفاده قرار گرفت. امروزه NCERT (مرکز ملی تحقیقات آموزشی و پرورشی) به خوبی کارآمد است و نمایش عروسکی را به عنوان عاملی جهت افزونی کیفیت آموزشی مدارس دهلی، احمدآباد، بارودا، و دیگر مناطق معرفی کرده است. به علاوه کارآموزان اجتماعی بر اساس این طرح طرز استفاده از نمایش عروسکی در برنامه‌های خانوادگی و حل مسائل اجتماعی را آموخته‌اند. این طرح در برنامه بسیاری از مدارس ملی گنجانده شده است. همچنین مرکز فرهنگی تحقیقات آموزشی و پرورش دولتی هند (CCRT) در دهلی بیش از پنج سال است که به آموزش نمایش عروسکی و دیگر هنرها به معلمین می‌پردازد. دوره‌های کوتاهی نیز برای معلمین سراسر کشور گذارده می‌شود تا با تمام اشکال هنرهای نمایشی و عروسکی آشنا شوند. ادامه دارد...

در بازیافتن اشکال مختلف نمایش عروسکی موجود و در مرز نابودی کوشش‌های بی‌شماری به عمل آورد. از آن پس، زمانی که کامالادویج مدیر بهاراتیاناسنج (تماشاخانه ملی هند) و مدیر آکادمی سانگیت - ناتاک دهلی نو بود. این بانو در زمینه تحول و حمایت از هنر عروسکی اقدامات مؤثری به عمل آورد. "طرح نمایش عروسکی هند" از سوی او عنوان شد و هدفش آموزش نمایش عروسکی و موارد استفاده آن به معلمین بود که از طریق مشاورت با چند صاحب‌نظر خارجی از جمله دکتر مارچوری یا چلدرمک‌فارلین انجام پذیرفت. به تدریج با به عضویت درآمدن من به عنوان عضو سازمان جهانی نمایش عروسکی مجمع جهانی که پس از سال‌های جنگ جهانی دوم تأسیس شده بود. جهشی عمده در توسعه هنر عروسکی هند صورت گرفت.

با تبادلات بین‌المللی اجراهای عروسکی، همچون گروه مرکزی نمایش عروسکی مسکو، گروه یوی از چکوسلواکی و گروه‌های دیگر از آلمان، سوئد، مجارستان، بلغارستان، آمریکا، رومانی، فرانسه و ژاپن دریچه متفاوتی بروی هنر عروسکی هند گشوده شد. علاوه بر این کارشناسانی از آمریکا چون بیل برد و مایلزلی از انگلیس در تأسیس خانه ادب لاکتو، موسسه اجتماعی برای بهره‌گیری کارآموزان از عروسک و آموزش نمایش عروسکی دستکشی به آنان، نقش عمده‌ای داشتند. همزمان از سوی

اوج روزهای افتخار هنر عروسکی به ۸۰۰ سال قبل باز می‌گردد. زمانی که بخش اصلی تئاتر مردمی را در سراسر هند تشکیل می‌داد. از آن به بعد با توجه به بهره‌برداری‌های سیاسی در کشور، مواجه با مسائل اقتصادی و جدال برای بقا بودیم. نمایش عروسکی خصوصاً در زمان قدیم تحت حمایت سلاطین حاکم بود. سپس با ورود سینما نمایش‌های سنتی از شهرهای کوچک و بزرگ به روستاهای دورافتاده عقب رانده شد. عدم حمایت، مهاجرت نسل‌های جوان تر اجراگران عروسکی به شهرها برای یافتن کار و امرار معاش و ترک میراث‌های اجدادی را در پی داشت. همچنین رازپوشی در هنر که تنها به شکل سنتی از پدر به پسر منتقل می‌شد، یکی دیگر از موانع عمده بود. سال‌ها نمایش عروسکی یکی از اشکال هنری فراموش شده بود و تنها در میان پرده‌های جشنواره‌ها یا موقعیت‌های خاص بازیافته می‌شد. این زوال و افول بر اجرا نیز تأثیر می‌گذارد. پس از استقلال هند، کشف اشکال مختلف صنایع دستی و هنرهای نمایشی که توانسته بودند به بقای خود ادامه دهند در بین مردمی که تا آن زمان بیشتر مجذوب اشکال تئاتری غربی و رقص و صنایع ظریفه آنها بودند جهش و علایق جدید یافت.

مسئولیت تحقیق، بقا و تشویق هنرهای عامیانه، صنایع دستی و نمایش عروسکی تنها به عهده کامالادویج چها توپادهیا، سرپرست هیئت مدیره صنایع دستی بود که

آموزش بهتری می خواهیم

گفتگو با سنبل رحیمی
کارگردان نمایش "خروس بلا"

● خانم رحیمی به نظر شما ضرورت اجرای تئاتر عروسکی در میان دیگر شاخه‌های تئاتر چیست؟

سنبل رحیمی: فکر می‌کنم به دلیل جنبه‌های فانتزی نهان در این نوع نمایش طیف بیشتری را نسبت به جنبه‌ها و شکل‌های نمایشی دیگر به خود اختصاص می‌دهد و در واقع آن نمایشی باید به شکل عروسکی اجرا شود که به غیر از عروسکی نتوان آن را اجرا کرد، البته این اتفاق همیشه نمی‌افتد. من فکر می‌کنم تخیل بیشتری در این نوع نمایش وجود دارد و چون با کودکان سر و کار دارد از این تخیل می‌توان استفاده‌های فراوانی کرد.

● آیا جشنواره پیشین تأثیری در روند تئاتر عروسکی کشورمان داشته است؟

سنبل رحیمی: نمی‌دانم و فکر می‌کنم نتیجه آن را باید در این جشنواره ببینیم، اما تعدادی از نمایش‌های خارجی جشنواره پیشین برای شخص من تأثیر خیلی خوب و مثبتی داشت. از نمایش آقای گمبل خیلی لذت بردم، خیلی دوست دارم از آن تکنیک استفاده کنم اما هنوز نمی‌دانم که چگونه می‌توان از شیوه اجرایی آن استفاده کرد. در حالیکه در همان جشنواره نمایشی اجرا شد که عروسک‌های فوق العاده‌ای داشت اما آن قدر بی‌روح و بی‌حس اجرا شد که تنها به چپ

و راست می‌رفتند. تأثیر وجود داشت و دارد اما امکانات وجود ندارد که آن تأثیر خودش را نشان بدهد. کسی نیست که اینها را به ما آموزش بدهد یا این ارتباط مستمر تر شود، یعنی این ارتباط در حد یک دیدن، آن هم از این جشنواره تا آن جشنواره است.

● میزان نیازمندی تئاتر عروسکی به آموزش خصوصاً در رشته‌های نمایش عروسکی در دانشکده‌های تئاتر را چگونه می‌بینید؟

سنبل رحیمی: من اطلاع دقیقی ندارم، اما با توجه به چیزی که دیده می‌شود فکر

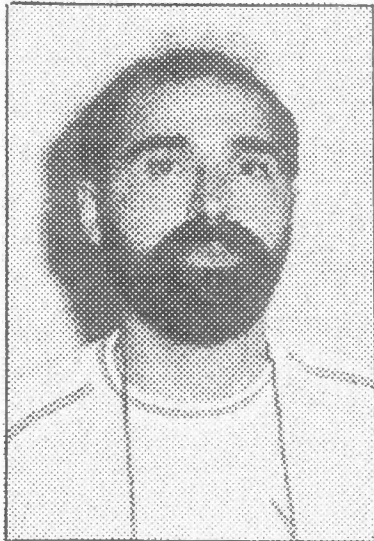
می‌کنم ما خیلی به آموزش نیاز داریم به یک سری مسائل جدید، نو، شیوه‌های خلاق. ما باید از شیوه‌های خودمان مانند خیمه‌شب‌بازی بیشتر استفاده کنیم، ما هم نیاز به آموزش داریم هم نیاز به توجه.

● به نظر شما تلویزیون در اهمیت دادن به این هنر چه قدر نقش دارد و آیا آن وظیفه و رسالت را به خوبی انجام می‌دهد یا خیر؟
سنبل رحیمی: نقش بسیار مهمی دارد اما آنگونه که باید حق مطلب را ادا نکرده‌اند، مثلاً تلویزیون می‌تواند از منظر تبلیغات خیلی نقش مهمی ایفا کند ما از این نمایش‌هایی که روی صحنه است حتی یک بار تیزر تبلیغاتی نمی‌بینم حتی در روزنامه‌ها هم از این هنرمندان تئاتر حمایت نمی‌شود، نمی‌دانم اشکال از خود تلویزیون است یا مسئولان ما کوتاهی می‌کنند.

● لطفاً کمی در مورد نمایشی که در جشنواره اجرا می‌کنید توضیح دهید؟

سنبل رحیمی: این نمایش از روی یک داستان فولکلوریک به قلم خانم بهرامی، از یک بازیگر هم استفاده کرده‌ایم که او خیلی از کارها را به تنهایی انجام می‌دهد یعنی هم عروسک‌پوش است و هم بازیگردان و شیوه آن تلفیقی از عروسک دستکشی و تبدیل خود بازیگر به عروسک است. ■

کار تئاتر معجزه یا شعبده‌بازی

گفتگو با عباس غفاری کارگردان نمایش چهل گیس

غلط. ما نه امکانات داریم و نه آموزش درست. ارتباط جهانی نداریم، ارتباط با گروه‌هایی که در کشورهای دیگر کار می‌کنند و به تجربیات نو می‌رسند. این عدم ارتباط و آموزش صحیح نبود امکانات باعث ضعف در تئاتر عروسکی می‌شود. جوان‌های ما اتفاقاً در اوج این عدم امکانات و نبودها به یکسری اندیشه‌های نو می‌رسند، که هنرمندان کشورهای دیگر که کار آنها را می‌بینند تعجب می‌کنند و می‌گویند چگونه شما به این کارها رسیده‌اید من خودم بارها شاهد بوده‌ام که گفته‌اند شما در این شرایط تئاتر کار نمی‌کنید بلکه معجزه می‌کنید. در واقع شرایطی که شما در آن کار می‌کنید فقط شعبده‌بازان می‌توانند کار کنند. خب ما در فکر و اندیشه هیچ مشکلی نداریم، در تکنیک هم بچه‌های ما مشکلی ندارند ولی این نبود امکانات است که ضعف‌ها را ایجاد می‌کند.

● حضور گروه‌های خارجی دو سال پیش با کارهای خوبی که از آن کشورها اجرا شد آیا توانست تلنگرهای لازم را به تئاتر عروسکی کشور ما وارد کند و امسال شاهد اجراهای خلاق‌تری باشیم یا نه؟

عباس غفاری: صد در صد. من فکر می‌کنم اگر هدف از دعوت گروه‌های خارجی به اینجا جدا از سرگرمی آموزش هم باشد. خیلی مفید است. که به نظر من بوده. در

نمی‌کند. چه نمایش کلاسیک و غیر عروسکی و چه عروسکی. مشکل ما در خود مقوله نمایشنامه‌نویسی است. حالا این به نمایشنامه‌نویسی عروسکی هم برمی‌گردد، در واقع یک تلاش‌هایی شده است حالا در نمایش‌های غیر عروسکی و زنده تا بهبود پیدا کند. در این سه چهار ساله نویسنده‌های خوبی پیدا شده‌اند که بارقه‌های امیدی را در همه زنده کرده‌اند ولی در نمایشنامه‌نویسی عروسکی ما بسیار ضعف داریم. و برای همین گروه‌هایی که می‌خواهند کار کنند در این مورد مشکل دارند. و اغلب مجبورند خودشان اقدام به نوشتن متن کنند. حالا شاید از روی افسانه‌ها و داستان‌های ایرانی یا نمایشنامه‌ها و داستان‌های خارجی. نمایشنامه‌نویسان ما باید توجه بیشتری به نمایشنامه‌نویسی عروسکی داشته باشند.

● به نظر شما دلایل ضعف تکنیک در تئاتر عروسکی کشور ما از چه ناشی می‌شود؟
عباس غفاری: عدم امکانات و آموزش

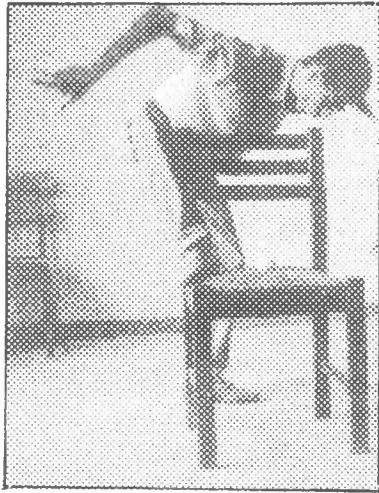
● به نظر جناب عالی ضرورت اجرای تئاتر عروسکی در کنار دیگر شاخه‌های تئاتر در کشور ما چیست؟

عباس غفاری: به همان مقداری که نمایش‌های دیگر ضرورت دارد شاید بتوان گفت نمایش عروسکی ضرورت بیشتری دارد. در واقع می‌توان گفت زبان نمایش عروسکی جهانی‌تر است و قدمت بیشتری دارد و می‌تواند یکی از راهگشایترین مسائل فرهنگی در گفتگوی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها باشد، به دلیل اینکه زبان جهانی‌تری دارد و بخش بیشتری از مخاطب را در حیطه خود قرار می‌دهد. هم بزرگسال و هم کودک و نوجوان را در بر می‌گیرد. به خاطر همین من فکر می‌کنم برگزاریش واقعاً ضروری است.

● به نظر شما جایگاه نمایشنامه‌نویسی عروسکی در بین نمایشنامه‌نویسان کشور ما چگونه است؟

عباس غفاری: اصلاً ما در نمایشنامه‌نویسی مشکل داریم، هیچ فرقی

اینکه میهمانان خارجی در حومه تئاتر شهر خواسته یا ناخواسته با نمایش و کار ما روبرو می شوند این برای من خیلی مهم است که بتوانم با آنها نیز ارتباط برقرار کنم. من از قصه‌ها و افسانه‌های بلوک شرق و از ترجمه‌ای که خانم سیمین دانشور از کتاب قصه‌های ملل تألیف کورلند کرده‌اند استفاده کردم و این سیر داستان تلفیقی است از چند داستان و قصه مختلف.

● کمی در مورد شیوه اجرایی بفرمائید.

سیروس همتی: اولین چیزی که در کار برای من مهم بود ابزارها و وسایل دم دست و قابل دسترسی بود که در اختیار داشتم. مثلاً پارچه که می‌شود با استفاده از دست به آن حالتی مارگونه داد و یا عینک و بند آن که می‌شود از آن به عنوان المان کژدم یا عقرب استفاده کرد و یا حتی کلاه پدرم البته چون پدرم کارمند آتش نشانی است که با کمی کار و تغییری مختصر و ساده که می‌شود لاک پشت و..... چیزهایی که حتی در منزل به راحتی یافت می‌شوند. البته در این کار من سعی کردم در شیوه اجرایی خودم را محدود نکنم. برخی جاها از عروسک نخی استفاده کردم. بعضی اوقات از بدن و خود بازیگر استفاده کردم و گاهی نیز حتی یک جفت دستکش به من کمک زیادی کرده است. این شکل و کار نیز به صورت فی البداهه پدید آمد و از این اتفاق خیلی خیلی خوشحالم. ■

وقتی اشیاء جان می‌گیرند

گفتگو با سیروس همتی کارگردان نمایش خیابانی "داستان برکه"

● لطفاً بفرمائید این چندمین بار است که در این جشنواره شرکت می‌کنید؟

سیروس همتی: سومین بار است که در جشنواره عروسکی البته در بخش سالی و اولین بار است که در بخشی خیابانی شرکت می‌کنم.

● آیا عروسک در قالب تئاتر خیابانی می‌تواند تعریف خاصی داشته باشد؟

سیروس همتی: فکر می‌کنم سؤال شما یک تعریف کلی را داشته باشد و آن جان بخشی به اشیاء است حالا اینکه کجا اجرا می‌شود امری است که بیشتر به حس و حال کارگردان و گروه بستگی دارد چون تئاتر عروسکی در بخش خیابانی و سالی از لحاظ عروسک‌گردانی و عروسک‌سازی تفاوتی با هم ندارند. اما امکانات بخش سالی بیشتر است در تئاتر عروسکی خیابانی آن حس ارتباط نزدیک با تماشاگر است که دیده‌ایم، اکثر اوقات بچه‌ها بعد از پایان کار با عروسک‌ها ارتباط برقرار می‌کنند تا بازیگران آنها. و این تئاتر غریب ما تئاتر کودک و نوجوان است که باید با ترفندهایی به رشد خود برسد.

● چه ویژگی باعث شد که شما این مضمون را برای کار خود انتخاب کنید؟ از چه منابعی استفاده کرده‌اید؟

سیروس همتی: ویژگی مهم این داستان درست از لحظه‌ای شروع می‌شود که کلام وجود ندارد و این البته حسنی دارد و آن اینکه به هر حال در طول برگزاری جشنواره امکان

این دوره‌هایی که جشنواره بین‌المللی عروسکی برگزار می‌شود، این نکته مشاهده می‌شود و اینکه هر نوبت از نوبت قبلی قوی‌تر می‌شود. خب صد در صد آمدن گروه‌های خارجی به این جا و آوردن تکنیک‌های نو اثراتی داشته است.

● آقای غفاری اختصاص ندادن یکی از سالن‌های شناخته شده و اصلی تئاتر شهر به اجرای دائم و سالیانه تئاتر عروسکی چه لطمه‌ای را به تئاتر عروسکی و جذب مخاطب وارد خواهد کرد؟

عباس غفاری: لطمه که می‌زند و این واقعیتی است که باید گفت. برای اینکه نمایش عروسکی در سال برگزار نمی‌شود. متأسفانه اجرای نمایش‌های عروسکی در طول سال به تعداد انگشتان دست هم نمی‌رسد. ضمناً هر نمایشی سالن خاصی را می‌طلبد مثلاً بعضی از نمایش‌های عروسکی اصلاً نیازی به سن ندارند. باید مسئولان سالی را در نظر بگیرند که ۶۰٪ به نمایش‌ها کمک کند اتفاقاً سالن نامناسب به نمایش لطمه می‌زند. سالی که مفید نباشد نبودنش بهتر از بودنش است.

● اگر مطلب خاصی دارید بفرمائید.

عباس غفاری: من تنها صحبتی که دارم این است که امیدوارم مسئولین همان طور که تا همین جا هم بسیار کمک کرده‌اند باز هم کمک کنند. می‌توان گفت در این چند ساله تئاتر ما پیشرفت‌های خوبی کرده است. امیدوارم از این به بعد هم پیشرفت کند و مسئولین رده بالاتر به ضرورت تئاتر پی ببرند. همانطور که مردم ما باید به ضرورت تئاتر پی ببرند من فکر می‌کنم که سیاستگذاران ما هم باید به این نتیجه برسند. به هر حال زمانی که آنها به این نتیجه برسند که تئاتر جزو زندگی و ضرورت زندگی است، چه در زمینه عروسکی و چه در نمایش‌های غیر عروسکی ما به نقطه‌های بالایی می‌رسیم. تا الان که در این چندساله اخیر خیلی خوب بوده ولی کافی نیست. ■

◀ ما هنوز آماتوریم!؟

گفتگو با آقای بهرام قاسمی کارگردان نمایش "پف گلی"
علی اصغر دشتی

بزرگسال هم انجام شود. مسلماً دیدن کارهای عروسکی صرفاً اگر کپی کاری باشد فایده‌ای ندارد، ولی اگر برداشته‌های خوبی از آنها برای ایجاد سبک‌ها و کارهای جدیدتری بشود موفق‌تر خواهد بود.

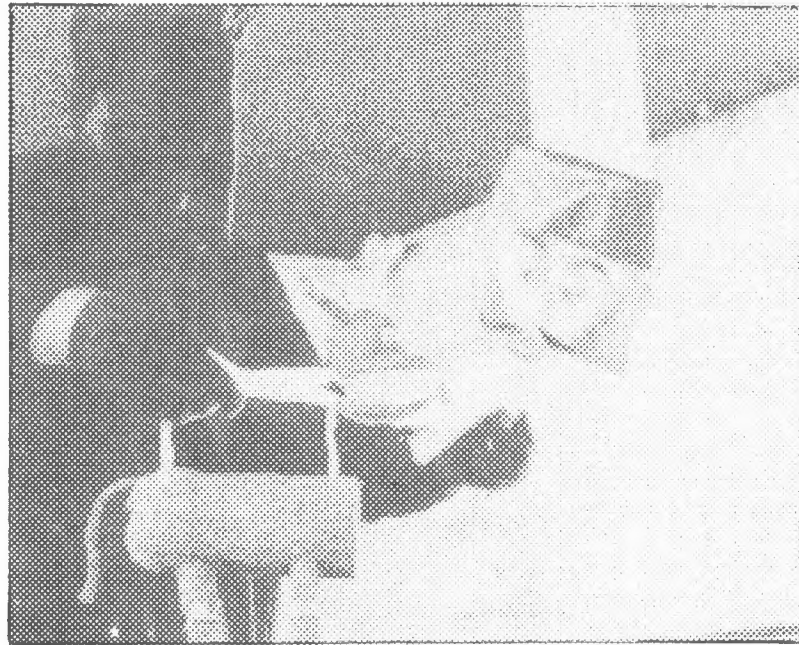
● به نظر شما وظیفه هنرمندان در جهت رشد کیفیت جشنواره چیست؟

بهرام قاسمی: هنرمندان خواه نا خواه می‌خواهند وظیفه خودشان را در هر جشنواره‌ای به نحو شایسته‌ای انجام دهند. من فکر می‌کنم این وظیفه بیشتر به نوع انتخاب و برنامه‌ریزی مرکز هنرهای نمایشی بر می‌گردد. من الان در شش جشنواره شرکت کرده‌ام ولی بودجه‌ای که در اختیار من گذاشته می‌شود به همان اندازه است که در اختیار کسی گذاشته می‌شود که برای اولین بار در جشنواره شرکت می‌کند. و این از لحاظ برنامه‌ریزی کار درستی نیست من فکر می‌کنم باید تعداد محدودتری برای جشنواره انتخاب شوند و آن انتخاب بر اساس بودجه و امکانات هم باشد. مثلاً ما با ده سال سابقه کار عروسکی سالن تمرین نداریم.

● کمی هم در مورد نمایش پف گلی بفرمائید. بهرام قاسمی: نمایش پف گلی یک نمایش بود که خانم من از انگلیسی به فارسی ترجمه کرد. این نمایش در مورد یک کره الاغی است که در باغ وحش کار می‌کند. زمانی او را از باغ وحش اخراج می‌کنند و او می‌خواهد در موطن اصلی خود یعنی باغ وحش بماند و به این ترتیب هویت‌های مختلفی برای خودش ایجاد می‌کند و...

● اگر مطلب خاصی را لازم می‌دانید بفرمائید.

بهرام قاسمی: باید بگویم برنامه‌ریزی در یک کار عروسکی خیلی فرق می‌کند. متأسفانه برنامه‌ریزی ما در کارهای عروسکی خیلی ضعیف‌تر از کارهای زنده است. ■

نمایشنامه‌های بزرگی مثل هملت را به شکلی تبدیل کنیم که متناسب با کار عروسکی باشد. یعنی ویژگی‌های سورتالیستی آنرا بیرون بکشیم. در کار عروسکی چند ویژگی خیلی مهم است. یکی استلیزه کردن، دیگری پرداختن به اکسپرسیونیسم و سورتالیسم و رفتن به طرف این سبک‌ها که باعث می‌شود کار عروسکی برجسته‌تر شود و از کار زنده متمایز گردد.

● برگزاری جشنواره بین‌المللی دو سال قبل با حضور گروه‌های خارجی آیا در روند رشد تئاتر عروسکی کشورمان مؤثر بوده یا نه؟

بهرام قاسمی: البته من آن موقع ایران نبودم. یک زمانی ما کار عروسکی را فقط مختص کودکان می‌دانستیم اما جشنواره‌های بین‌المللی برگزار شد و به مردم نشان داد که کار عروسکی غیر کودک هم می‌شود کرد، و این خودش یک حرکتی شد تا کار عروسکی

● لطفاً بفرمائید تئاتر عروسکی دارای چه ویژگی‌هایی است که آنرا از شاخه‌های دیگر تئاتر متمایز می‌کند؟

بهرام قاسمی: شما وقتی تئاتر زنده را خوب یاد گرفتید مسلماً تئاتر عروسکی یک تخصص اضافه بر تئاتر زنده است. چون آن عینیت‌هایی که در وجود خودتان است باید به عروسک منتقل کنید. حالا این عینیت‌ها را باید طبق یک چهارچوبی که خاص آن عروسک باشد اجرا کنید.

در تئاتر عروسکی هر عروسک ویژگی‌های خودش را دارد، نمی‌شود گفت که تمام ویژگی‌ها با همدیگر مشترک است. از ویژگی‌های کلی آن فاصله‌های زمانی است و دیگری وجود فضاهای فراتر از واقعیت و سورتالیستی است. که سورتالیست هم از واقعیت نشأت می‌گیرد و در نمایش عروسکی ویژگی که ما به آن می‌دهیم از چهارچوب واقعیت خارج می‌کنیم. ما می‌توانیم

هم خلاقیت و هم تکنیک

گفتگو با "جواد جریان قلم"
عروسک ساز نمایش "دریاچه قو"

اطلاق کرد. حال اگر خلاقیت را در قشر دانشجو ببینیم باید بگوییم که بخش اعظم خلاقیت در این گروه محدودیت‌ها و عدم وجود امکانات است که دانشجو را وادار به تفکر و اندیشه در جهت رفع مشکلات و در نتیجه خلاقیت و نوآوری می‌نماید.

● **ضرورت اجرای تئاتر عروسکی چیست؟**
جریان قلم: اساساً هنرمند برای اینکه حرفش را بگوید دست به دامان هنر می‌شود و این هنرها با توجه به روحیه هر فرد متفاوت است. حال هنر نمایش عروسکی نیز چیزی نیست به جز روشی برای ایجاد ارتباط هنرمند با مخاطبین خود.

● **آموزش تا چه حد در نوآوری تئاتر عروسکی موثر خواهد بود؟**

جریان قلم: یکی از ارکان نمایش عروسکی تکنیک اجرائی اعم از عروسک، صحنه، متن و... است که بدون آموزش این بخش از اجرا و نوآوری‌های محدودتری برخوردار خواهد بود.

● **در پایان اگر مطلب خواصی دارید بفرمائید.**

جریان قلم: ای کاش تمامی هنرمندان و شرکت کنندگان در این جشنواره با همین سعی و تلاشی که دارند در ایام غیر جشنواره نیز به همین منوال فعالیت کنند و ای کاش و ای کاش متولیان هنر نمایش نیز در دیگر ایام به همین اندازه بسیار اندک به گروه‌های فعال کمک و یاری برسانند. ■

خلاقیت و هم به تکنیک نیاز دارند و اگر در هر کدام ضعف و کاستی وجود داشته باشد در ارائه یا اجرای اثر هنری نمایش عروسکی بی‌تأثیر نخواهد بود. حال از این دو بخش، قسمت تکنیک با آموزش این هنر ارتباط مستقیم دارد، که توسط اساتید این رشته آموزش داده می‌شود. و ضعف در این بخش و عدم آشنایی کافی از آن موجب می‌شود که عروسک کارآئی لازم برای انجام کارهای مورد نظر را نداشته باشد. بنابراین هر چند که این عروسک در دست بازیگر خلاق باشد لیکن بازده چندانی نخواهد داشت، بنابراین همین مورد می‌تواند عاملی بازدارنده برای خلاقیت بازی دهنده باشد.

● **میزان خلاقیت دانشجویان تئاتر عروسکی در ساخت عروسک را چگونه ارزیابی می‌کنید؟**

جریان قلم: خلاقیت در هر کار بازوی مستحکم آن کار و هنر است، البته به اعتقاد من هنر بدون خلاقیت را حتی نمی‌توان هنر

● **لطفاً کمی از سوابق خود در زمینه عروسک‌سازی بفرمائید.**

جریان قلم: من در سال ۱۳۷۰ در رشته نمایش دانشکده هنرهای زیبا قبول شدم و دو سال بعد در گرایش نمایش عروسکی به تحصیل ادامه دادم. همزمان با تحصیل در این رشته به انجام کارهای دانشکده و طراحی و ساخت عروسک نمایشی و تلویزیونی پرداختم. از سال ۷۵ به بعد که فارغ التحصیل شدم تقریباً هر سال یک کار عروسکی و تلویزیونی انجام داده‌ام، اما قبل از اینکه عروسک‌های نمایش "دریاچه قو" را بسازم آخرین کارم در زمینه ساخت عروسک طراحی و ساخت عروسک "کمدی کاتور" بود که نوروز امسال از شبکه چهارم سیما پخش شد.

● **به نظر شما ضعف تکنیک در ساخت عروسک از چه ناشی می‌شود؟**

جریان قلم: همانطور که می‌دانید همه هنرها برای ارائه و انتقال مفهوم، هم به

نیاز به حرفه و فن و تکنیک داریم

گفتگو با "آفرین سممانی" کارگردان نمایش "شیرزاد خان"

● خانم سممانی در ابتدا بفرمائید به نظر شما ضرورت اجرای تئاتر عروسکی در کشور ما چیست؟

آفرین سممانی: تئاتر عروسکی اصلاً مختص یک کشور نیست یعنی بیشتر از هر جنبه نمایشی دیگری جهانشمول است چون مختص کودکان است و کودکان نیز دنیای واحدی دارند و اصلاً مربوط به ایران و کشور دیگری نیست. تئاتر عروسکی امروز در دنیا خیلی پیشرفت کرده است، خیلی بیشتر از آنکه ما فکرش را بکنیم، مانند هر هنر

آفرین سممانی: در هر دو، هم محتوا هم تکنیک و دلایل آن تقریباً کارها و نمایش‌هایی است که در حال حاضر اجرا می‌شوند، متأسفانه ما با نمایش عروسکی دنیا ارتباط کمی داریم، هر دو سال یکبار ما موفق می‌شویم که چند نمایش از کشورهای دیگر ببینیم، اگر این امکان در طول سال هم وجود داشته باشد و یا به نوعی بتوانیم نمایش‌ها را در کشورهای دیگر ببینیم آن وقت متوجه می‌شویم که تا چه حد از دنیای واقعی عروسکی فاصله داریم. جشنواره

داستان این نمایش را وقتی بچه بودم از زبان مادربزرگم شنیده‌ام و چون خیلی برایم جذاب بود تصمیم گرفتم آن را به اجرا در آورم. من سال پیش این نمایش را به همراه نمایش دیگری برای جشنواره کار کردم که متأسفانه موفق نشدیم (کمبود وقت) آن را به جشنواره برسانیم. اما امسال مجدداً آن را با نگاه تازه‌ای برای این جشنواره آماده کردم.

● شما به عنوان فارغ التحصیل رشته نمایش عروسکی تدریس و آموزش تئاتر عروسکی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

آفرین سممانی: در دوران ما خیلی خوب بود اما از اکنون خبر ندارم، در آن دوران ما با 'ساتیدی' چون مرحوم صمیمی مفخم، خانم برومند، خانم جدیکار و آقای ذوالفقاری کار کردیم که برای من خیلی آموزنده بود. تئاتر عروسکی خیلی نیازمند به آموزش است چون در میان شکل‌های دیگر نمایش بیشتر تکنیکی است و ما در این نوع نمایش فقط با یک جاذبه هنری طرف نیستیم، بلکه با یک فن و حرفه مواجهیم. آرزو دارم که اساتید از دانشجویانی که فارغ‌التحصیل این رشته هستند استفاده کنند تا آنان بتوانند این فن و تکنیک را به نسل‌های بعد آموزش دهند. ■

پیشین به ما نشان داد که ما از لحاظ کیفیت به سطح واقعی نمایش عروسکی نرسیده‌ایم. چند نمایش خوب در آن جشنواره اجرا شد و ما فهمیدیم از لحاظ تکنیک و محتوا خیلی عقب هستیم.

● درباره نمایش شیرزاد خان توضیح دهید؟
آفرین سممانی: این نمایش افسانه‌ای است همپای "کدو قلقله‌زن" که کمتر در میان نقل‌های سینما به سینه شنیده شده است. من

دیگری که ایران هم به آن نیاز دارد، هر چند در حال حاضر این هنر در سطح خیلی پائینی قرار دارد، اما من خودم امیدوارم جایگاهی پیدا کند، و شاید به اهمیت آن حتی در آموزش کودکان پی ببرند، به خاطر همین چون عروسک دنیای خیالی کودکان است، ایران هم مانند کشورهای دیگر باید به اهمیت و ضرورت آن پی ببرد.

● فکر می‌کنید این مشکلات ناشی از محتوا است یا تکنیک؟

جایگاه واقعی را نیافته ایم

گفتگو با کنایون فیض مرندی کارگردان نمایش "دریاچه قو"

بارسین آدورا را به همسری انتخاب کند و در کنار دریاچه قرار می‌گذرانند اما جاده‌گر متوسل به حيله می‌شود و دختری را به هیئت آدورا به مجلس رقص می‌فرستند و بارسین او را به‌عنوان همسر انتخاب می‌کند. اما پس از آنکه متوجه اشتباه خود می‌شود به کنار دریاچه می‌رود و آدورا را صدا می‌زند اما آدورا نمی‌تواند به هیئت انسانی خود دربیاید پس این بار بارسین تن به عشق می‌سپارد و به هیئت قو در می‌آید.

● آیا تلاش‌های انجام شده برای آمادگی گروه‌های شرکت کننده جهت اجرا در جشنواره مفید واقع شده است؟

فیض مرندی: متأسفانه به علت اینکه پاسخ انتخاب متن تا زمان بازیابی نمایش‌ها و همچنین فاصله زمانی بازیابی تا اجرا بسیار کم بود شتابزدگی زیادی در تمام کارها به چشم می‌خورد و شایسته است که مسئولین تصمیم دیگری برای جشنواره آینده بگیرند و زمان بیشتری را به این امر اختصاص دهند. همچنین محل تمرین و پرداخت به موقع پیش‌پرداخت‌ها با توجه به حجم نمایش‌ها از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. طبیعتاً بودجه اختصاص یافته به هر کار باید به نسبت تعداد عروسک‌ها و طراحی صحنه انجام پذیرد که حتماً در سال‌های آینده دقت نظر بیشتری اعمال خواهد گردید. ■

توجه به بضاعت امکانات آموزشی و حضور اساتید مجرب این حرفه در دو دانشکده هنرهای زیبا و دانشکده سینما تئاتر از کیفیت نسبتاً خوبی برخوردار است. اما قطعاً جهت افزایش کیفیت امر آموزش نیاز به حضور اساتید مجرب خارجی در کنار اساتید ایرانی احساس می‌گردد.

● اختصاص ندادن یکی از سالن‌های اصلی تئاتر به اجرای مداوم نمایش عروسکی چه لطمه‌ای را به تئاتر عروسکی وارد می‌کند؟

فیض مرندی: متأسفانه به نظر می‌رسد که با اختصاص دادن سالن تالار هنر که خارج از مجموعه سالن‌های اصلی تئاتر شهر است، مسئولین خود نیز به کم‌اهمیت شدن تئاتر عروسکی و دور ماندن آن از رقابت سالم با تئاتر زنده کمک کرده‌اند و قطعاً این امر نیاز به بازنگری اساسی دارد.

● لطفاً کمی از نمایش دریاچه قو بگوئید.

فیض مرندی: دریاچه قو نمایشی است که در آن به مخاطب خود یادآوری می‌کند که بدون عشق زندگی هیچ مفهومی ندارد و عشق واقعی یعنی از خود گذشتن و به قالب معشوق درآمدن که مضمون داستانی آن در نمایش، با جادوگری آغاز می‌شود که می‌خواهد جهان را فتح کند، و راه فتح جهان عاشق شدن پسر شاهزاده بارسین است و چون پیش بینی شده است که او عاشق هر کس بشود او جهان را فتح می‌کند بنابراین فردی را که در آینده عاشقش خواهد شد به نام آدورا به هیئت قو در می‌آورد، اما آن دو همدیگر را می‌بینند و عاشق یکدیگر می‌شوند و قرار می‌شود که فردا در شب

● آیا تئاتر عروسکی در کشور ما توانسته جایگاه واقعی خود را در بین مخاطبین پیدا کند؟

فیض مرندی: خیر. متأسفانه تلقی مردم از تئاتر عروسکی محدود به نمایش‌های عروسکی برای مخاطبین کودک است و کمتر از شیوه عروسکی جهت اجرای نمایش‌هایی با مخاطبین سنی متفاوت اعم از نوجوانان و بزرگسالان استفاده شده است و بدین لحاظ شاید تا به حال جایگاه واقعی خود را نیافته است.

● جشنواره گذشته تا چه حد توانست در روند تئاتر عروسکی کشور مؤثر واقع شود؟

فیض مرندی: بسیار مؤثر بود. به دلیل عدم تقسیم‌بندی گروه‌ها و حضور یکسان تمام گروه‌ها همه گروه‌های عروسکی توانستند استعدادهای خود را به منصفه ظهور رسانند و گروه‌های مختلف عروسکی به جامعه معرفی شوند.

● به نظر شما بجز امکانات دلایل ضعف تکنیک در تئاتر عروسکی کشور ما چیست؟

فیض مرندی: اصولاً یکی از عمده‌ترین نقاط ضعف کشور عدم دسترسی به دیدن اجراها و یا فیلم‌های اجراهای روز جهان است که باعث عدم رشد تئاتر ایران می‌شود. معضلی که در سینما حل شده و اعتبار جهانی سینمای ایران مدیون همین ارتباط است که متأسفانه گریبانگیر تئاتر عروسکی نیز هست.

● آموزش تئاتر عروسکی در دانشکده‌های تئاتری را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

فیض مرندی: آموزش تئاتر عروسکی با

جذب ذهن تماشاگر

گفتگو با فریناز آل آقا کارگردان نمایش "خرگلی پالون زری"

فریناز آل آقا: خب خیلی مؤثر است اگر ما بتوانیم از یکسری موضوعاتی استفاده کنیم که بخواهد تماشاگر را جلب کند و مشتاق بشود به دیدن نمایش ناخودآگاه کشیده می شود به سالن تئاتر و انگیزه دیدن تئاتر. لذت بردن از تئاتر اگر در تماشاگر ایجاد شود ناخودآگاه به سالن کشیده می شود.

● فکر می کنید که حرکت دادن یک عروسک دستکشی در یک جمع خیابانی با توجه به شیوه اصلی این نوع عروسکی که بازیگر بایستی از دید تماشاگران مخفی باشد خللی در تأثیرگذاری و تفکر اندیشه مخاطب شما نمی گذارد؟

فریناز آل آقا: ما سعی کردیم شیوه اجرایی را طوری انتخاب کنیم که این مشکل برای ذهن تماشاگر بوجود نیاید ما از سه ماسک استفاده می کنیم برای این سه بازیگر که در واقع آنها دارند زندگی خود را بیان می کنند. وقتی که وارد زندگی کسی دیگری می شوند این دستکشها را به دست می کنند و آنرا بیان می کنند و فکر می کنیم که مشکلی پیش نیاید.

● می توانید تعریف خاصی برای تئاتر خیابانی داشته باشید؟

فریناز آل آقا: تئاتر خیابانی من فکر می کنم شبیه به نوعی ارتباط مردمی و صمیمی است. ■

و شاید ایفای نقش کنند و اگر بتوانند و این آمادگی را داشته باشند خوب به هر صورت مؤثرتر خواهد بود.

● این اولین جشنواره ای است که شما شرکت می کنید؟

فریناز آل آقا: من در جشنواره متن های کوتاه نیز شرکت کرده ام.

● تأثیری که متون خیابانی می توانستند بر جلب تماشاگر به سالن های نمایش بگذارند را چطور می بینید؟

● لطفاً در ارتباط با داستان نمایش خود و شیوه اجرای آن توضیح دهید؟

فریناز آل آقا: شیوه اجرایی ما روایی است و بازیگران با استفاده از تعدادی عروسک دستکشی زندگی یک خر را روایت می کنند.

● با توجه به اینکه رشته شما نمایش عروسکی است، بخش خیابانی این رشته را در جشنواره هشتم چگونه می بینید؟

فریناز آل آقا: دوره های پیش من متأسفانه کارها را ندیدم اما فکر می کنم خیلی مؤثر باشد به علت اینکه تمامی افراد عام و خاص به تماشا می آیند و متوجه می شوند که تئاتر عروسکی فقط مختص کودک و نوجوان نیست.

● به هر حال در بخش خیابانی، ما خلایقتهایی را شاهد هستیم. شما می توانید بگویند که به چه شکلی و به چه شیوه ای کارهای خیابانی می توان جان بیشتری داد؟

فریناز آل آقا: من فکر می کنم همانطور که گفتید کارهای خیابانی بایستی از بازیگرانی استفاده کند که بتوانند بر اساس بداهه کار کنند چون در کارهای خیابانی بازیگران یا یکسری عکس العمل هایی روبرو می شوند که بایستی یک جوابهایی برای آن داشته باشند ولی اگر صرفاً متکی به متن نمایش باشند مسلماً نمی توانند آنطور که باید

عروسک در دست ما روح دارد

گفتگو با خانم شیدا صفوی کارگردان نمایش سایه‌های افلیا

● خانم صفوی به نظر شما اجرای تئاتر عروسکی در کشور ما چه ضرورتی دارد؟

شیدا صفوی: مگر فرقی هم می‌کند. مردم در تمام دنیا یکی هستند. اینکه اصلاً خود نمایش عروسکی چه ارزشی دارد مهم است و در هر کشوری باشد فرقی نمی‌کند. احساس خود من در مورد نمایش عروسکی این است وقتی من کارهای دیگری را انجام می‌دهم به نوعی با مردم در مورد چیزهایی که می‌دانم شریک می‌شوم ولی وقتی نمایش عروسکی را برای کسانی که دوستشان دارم اجرا می‌کنم تمام هویت و شخصیت و تمام چیزهایی را که احساس می‌کنم و به آنها ایمان دارم را با آنها شریک می‌شوم. انگار دارم چیزهایی را که به نوعی خیلی شخصی و خصوصی است با آنها در میان می‌گذارم. حالا چرا نمایش عروسکی؟ اینکه اصلاً فرم عروسک و جان گرفتن آن در دست بازی دهند، آنقدر زندگی و روح دارد که آدم وقتی اینکار را می‌کند حس می‌کند خودش در قالب دیگری است و شخصیت دیگری را تجربه

می‌کند و از طرف دیگر خیلی هم گویاست و برای کسی غریب نیست.

● به نظر شما جشنواره بین‌المللی که با حضور کشورهای خارجی یکی از موفق‌ترین جشنواره‌های کشور عنوان می‌شود آیا توانسته در روند تئاتر عروسکی کشور تأثیری بگذارد؟

شیدا صفوی: اینکه دست اندرکاران جشنواره قبل چه اهدافی داشتند و تا چه حد به اهدافشان رسیدند نمی‌توانم نظری بدهم. ولیکن گروه‌های داخلی که به هر صورت یک مقدار با همدیگر رقابت دارند و همه آنها جمعی هستند از پیکره ایران و هر کس نمایشی را در این جشنواره اجرا می‌کند به عنوان نمایشی از ایران است، یعنی همه در جهت ترقی یک هدف تلاش می‌کنند ولی به هر صورت وقتی خارجی‌ها در جشنواره شرکت می‌کنند این جریان قدری متفاوت می‌شود. ما کارهای جدید و تکنیک‌های متفاوت را که شاید تجربه نکرده باشیم می‌بینیم، و چیزهای حسی که در تمام دنیا مشترک است. و این به نوعی رقابت پیش می‌آورد و بچه‌ها مجبور می‌شوند بیشتر سعی کنند، فکر کنند و خلاقیت‌شان را به کار گیرند و سعی می‌کنند همپای آنها یا بهتر از آنها بشوند و این خیلی ارزش دارد حالا اهداف جهانی شدنی را که جشنواره در پی دارد جای خود، اما همین که تلاش می‌کنند یعنی می‌توانند بهتر باشند و این خودش خیلی ارزش دارد.

● برخی معتقدند تئاتر عروسکی کشور ما به لحاظ تکنیکی نتوانسته خلاقیت و نوآوری قابل توجهی را ایجاد کند به نظر شما مشکل از کجاست؟

شیدا صفوی: اگر خیلی صادقانه خواسته باشید اینکه بچه‌هایی که در دانشگاه‌ها آموزش می‌بینند خیلی چیزی یاد نمی‌گیرند، البته نمی‌خواهم بگویم اساتید نخواستند یاد بدهند. من در جریان کلاس‌های دانشگاهی بوده‌ام ولی خودم دانشجوی عروسکی نبوده‌ام مثلاً یکی از دوستان من که در این رشته می‌خواند برای پایان‌نامه‌اش عروسک‌هایش را داد من بسازم. این خیلی جای تأسف دارد که یک کارگردان عروسکی در پایان اینقدر توانایی ندارد که بداند خودش چه می‌خواهد بکند و از چه تکنیکی استفاده کند. بچه‌ها اکثراً متریاال مورد استفاده ساخت عروسک را نمی‌شناسند، روش‌های حرکت دادن عروسک‌ها را ندیده‌اند. من یک شاگرد دوازده سیزده ساله‌ای داشتم که در فرانسه تحصیل می‌کرد و چند سال بود به ایران آمده بود و یک فرم دست از لاتکس روی میزش گذاشته بود و می‌گفت این کار زنگ هنر ما بود. یعنی آنجا یک بچه از کوچکی متریاال رامی‌شناسد. و این کار باعث می‌شود آنها بعدها انرژی خود را صرف اجرای کار کنند نه شناخت متریاال. بچه‌های ما متأسفانه این اتفاق برایشان نیفتاده. من نمی‌خواهم به بچه‌هایی که تئاتر عروسکی خوانده‌اند توهین کرده باشم. ولی این چیزهایی که گفتم باعث می‌شود تا تعداد کسانی که خلاقیت عروسکی در ایران دارند خیلی محدود باشد.

● آیا شما یک گروه ثابت تئاتر عروسکی دارید؟

شیدا صفوی: من جشنواره قبل با یک گروه کار کردم و حالا هم همان گروه هست ما تقریباً یک گروه ثابت هستیم. ■

معرفی گروه‌های نمایش

سه نمایش از سرگئی ابراتسوف (گروه بوریس گلدوفسکی)

این نمایش برای کودکان و بزرگسالان است و به مناسبت بزرگداشت ۱۰۰ سالگی سرگئی ابراتسوف که در سال آینده در دنیا جشن گرفته خواهد شد، تنظیم گشته است.

در این نمایش بخش‌هایی از نمایشنامه‌های "کنسرت عجیب"، "دون ژوئن" و "چراغ جادو و علاءالدین" و غیره گنجانده شده است.

دریاچه قو

نویسنده: سیمین امیریان
کارگردان: کتایون فیض مرندي
بازیگران: علی اصغر دشتی، ایمان ذوقی، نادر علیمردانی، زهرا کریمی، شکوفه هاشمیان، آنا نمکچیان، نیلوفر رفیعی، لیلی اسکندری، امیر نیک‌سرشت، سارا شاهرودی، حمید احسانی، کیخسرو بامسی

دستیار کارگردان: علی اصغر دشتی
طراح دکور و لباس: کتایون فیض مرندي
طراح نور: عبدالخالق مصدق
طراح عروسک: جواد جریان‌قلم
آهنگساز: سعید ذهنی
مدیر صحنه: آتوسا راستی
شیوه اجرا: عروسک میله‌ای، سایه‌ای و زنده

گروه خیمه شب بازی مبارک شاه سلیم بازی

نویسنده و کارگردان: بهروز غریب‌پور
بازیگران: حسین شفیعی بافتی، مریم اقبالی، علی پاکدست، عیسی رزمجو

دستیار کارگردان: حسین شفیعی بافتی
طراح عروسک: حسین شفیعی
شیوه اجرا: نخ

گروه برق چهل کیس

نویسنده: محمد چرمشیر
کارگردان: عباس غفاری
بازیگران: شقایق تاجیکی، ندا سیاس، نازیلا محمدی، ملیحه کیادربندسری، نرگس امینی، زیبا بن‌ماران، آناهیتا شریف‌زاده، علی براتی، آرش فصیح، علیرضا فولادشکن، مرآت سخن‌سنج، ترانه جامه‌گرمی، حمیدرضا حیدری
دستیار کارگردان: آرش فصیح
طراح دکور و لباس: سیروس کهوری نژاد
طراح عروسک: عباس غفاری، سیروس کهوری نژاد
ساخت عروسک: سیروس کهوری نژاد
آهنگساز: رامین آزادآور
مدیر صحنه: فدراس شعبانی

گروه آدمک شیرزاد خان

نویسنده: آدینه سمنانی
کارگردان: آفرین سمنانی
بازیگران: علی افشاری، علی صالحی، علی بیک‌محمدی، آدینه سمنانی، آرش پالوج، اکبر قهرمان، امیر پورصفا، حمید عباسی، فرشته فلاح
دستیاران کارگردان: علی افشاری، محمد معین صمدی
طراح دکور: محمد معین صمدی
طراح لباس: نسرين سمیعی
طراح نور: محمدعلی مستفید
طراح عروسک: محمد معین صمدی

ساخت عروسک: امیر سوادکوهی، حمید سوادکوهی، ایمان آقاحسینی، محمد علی مستفید
آهنگساز: شهرام میرسراجی
شیوه اجرا: بونراکو

گروه خروس بلا خروس بلا

نویسنده: آذردخت بهرامی
کارگردان: سنبل رحیمی
بازیگر: سیاوش چراغی پدر در نقش‌های: شاه، وزیر، خروس، آشپز، عروسک‌گردان

دستیار کارگردان: سوسن رحیمی
طراح دکور و لباس: حسن طاهری
طراح پوستر و بروشور: فرشته طاهری
طراح عروسک: حسن طاهری
ساخت عروسک: حسن طاهری، فرزانه طاهری
آهنگساز: هومن آزما
مدیر صحنه: حمید مرادی

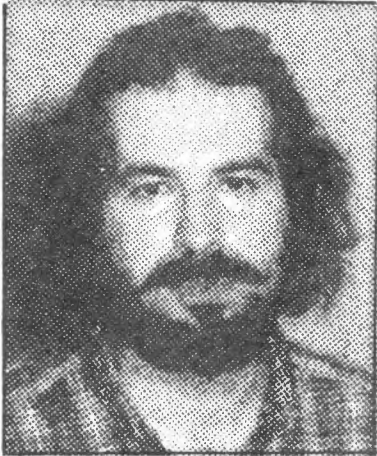
گروه ماندراگور طوطی نامه

نویسنده و کارگردان: مهران تیزکار
بازیگران: حسین علی‌کریمی، امیرحسین هاشمی جاوید، مهران تیزکار
دستیار کارگردان: مریم راستی فرد
طراح نور: مریم راستی فرد
طراح پوستر و بروشور: افشین چلمبری
طراح عروسک: افشین چلمبری
ساخت عروسک: مهران تیزکار
شیوه اجرا: سایه

ای کاش متن من رد می شد

گفتگو با مهران تیزکار
کارگردان نمایش طوطی نامه

● آقای تیزکار به نظر شما ضرورت اجرای

تئاتر عروسکی در ایران چیست؟

مهران تیزکار: نمی دانم!!!

● جشنواره عروسکی که ۲ سال پیش برگزار

شد چه تأثیری در روند تئاتر عروسکی

کشورمان داشت؟

مهران تیزکار: نمی دانم!!! ولی خیلی

کمک می کند.

● سیر پیشرفت تکنیک و محتوی در تئاتر

عروسکی ایران را چگونه ارزیابی می کنید؟

مهران تیزکار: شرمندم!!!

● به نظر شما عدم پیشرفت تکنیک در

تئاتر عروسکی چیست؟

مهران تیزکار: مثل تئاتر!!!

● در مورد نمایش طوطی نامه توضیح دهید.

مهران تیزکار: بهترین کار جشنواره است

باید حتماً ببیند.

● آیا شما یک گروه ثابت دارید؟

مهران تیزکار: بله من یک گروه ثابت به

نام Mandragora دارم.

● اگر انتقاد و پیشنهادی در مورد جشنواره

دارید بفرمائید.

مهران تیزکار: ای کاش متن من رد

می شد و یک متن به من پیشنهاد می کردند

که کار کنم، آنوقت هم بودجه خوبی داشتم و

هم سالن اصلی اجرا می رفتم مثل آقای.....!!! ■

روبین بهاری فر، حمیدرضا دهمقان

جعفری

بازیگران زنده: محمود عمادپور، علی

گوهری

طراح دکور: علیرضا منیره

طراح لباس و نور: بهرام قاسمی، محمد

عمادپور، منصور پاک‌بین،

کریم سعیدیان

مدیر صحنه: پریسا دادخواه

شیوه اجرا: عروسک‌های مایت در

صحنه‌های به صورت نورانی

گروه: تئاتر سیمرغ (مشهد)

کاکلی

نویسنده و کارگردان: محمد برومند

بازیگران: منیره امیریوسفی، سعیده

امین‌زاده، اعظم خیرطلب، عطا...

رحمتی، محمدعلی مومنی، حسین

رضانی

دستیار کارگردان: منیره امیریوسفی

طراح دکور: محمد برومند

طراح نور: حسین موسوی

طراح عروسک: محمد برومند

ساخت عروسک: منیره امیریوسفی

آهنگساز: مجید صانعی

مدیر صحنه: مژگان امیریوسفی

شیوه اجرا: شبه بونراکو

گروه سنجاق قفلی

سمفونی تارک

نویسنده و کارگردان: مینو جان

محمدی

کارگردان: مینو جان محمدی

بازیگران: مهدی اسماعیلی،

سلما محسنی، سرگل اسلامیان، الهام

آشوری، جواد مولانیا، هومن خوبی،

سپهر جلالوند

طراح دکور و لباس: سرگل اسلامیان

طراح نور: وحید آقاپور

طراح عروسک: مینو جان محمدی

گروه عروسک برتر

بف گلی

(برگرفته از یک داستان کودکان خارجی)

نویسنده و کارگردان: بهرام قاسمی،

پریسا مدرس

بازیگران: پریسا مدرس، بهرام قاسمی

طراحان دکور، لباس و نور: پریسا

مدرس، بهرام قاسمی

شیوه اجرا: استفاده از اشیاء

گروه نمایشی انجمن نمایش نجف‌آباد

هر نخودی که نخودی نمی‌شه

(برگرفته از زندگی استاد کامبیز

صمیمی مخم)

نویسنده و کارگردان: فریبا چوپان نژاد

بازیگران: رسول واعظ‌پور، سیداحمد

قیومی، آرش وفایی، عرفان نوری، شیوا

غیور، الهام همایی فرد، زهرا پاداش، سید

مریم سهرابیان، آزاده غلامی

طراح دکور و نور: عباس وفایی

طراح لباس: معصومه خواجه‌ویسی

طراح عروسک: عباس وفایی

ساخت عروسک: فریبا چوپان نژاد،

عباس وفایی

آهنگساز: فرهاد نیکزاد

شیوه اجرا: عروسک‌های بونراکو، نخ

و دستی و تلفیق با بازی زنده

یونان

گرگ و سه خوک کوچک

کارگردان: کنستانتین هاتزیان

مدت زمان: حدود یک ساعت

قوز بالا قوز

نویسنده: اردشیر صالحپور

گروه کارگردانی: کریم سعیدیان،

محمود عماد پور، بهرام قاسمی، منصور

پاک‌بین

عروسک‌گردانان: منصور پاک‌بین، بهرام

قاسمی، شقایق تاجیکی، ندا سیاس،

برنامه جلسات نقد و بررسی نمایش‌های هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی
یکشنبه ۲۰ شهریور

مکان	سالن اصلی تئاتر شهر	سالن قشقایی	سالن شماره ۲	تالار هنر
نمایش	آهای دوستانو بشناس	ذکر خنجر	طوطی ناه	هر نخودی که نخودی نمی‌شه
منتقدان	۱۷ و ۱۹	۱۶/۳۰ و ۱۸/۳۰	۱۷ و ۱۹	۱۷ و ۱۹
جلسه	نصراله قادری فرشید ابراهیمیان فرشته حبیبی	مهرداد ابروان صمد چینی فروشان سیدعلی تدین صدوقی	بهزاد صدیقی مسعود توکلی کتایون حسین‌زاده	مهدی تقی‌نیا مصطفی محمودی منوچهر اکبرلو

* دوشنبه ۲۱ شهریور

مکان	سالن اصلی تئاتر شهر	سالن قشقایی	سالن شماره ۲	تالار هنر
نمایش	قوز بالای قوز	کاکلی	سمفونی تاریک	تئاتر سایه‌های افلیا
منتقدان	۱۷ و ۱۹	۱۶/۳۰ و ۱۸/۳۰	۱۷ و ۱۹	۱۷ و ۱۹
جلسه	نصراله قادری فرشید ابراهیمیان فرشته حبیبی	مهدی تقی‌نیا مصطفی محمودی منوچهر اکبرلو	بهزاد صدیقی رحمت امینی مسعود توکلی	مهرداد ابروان صمد چینی فروشان سیدعلی تدین صدوقی

توجه: جلسات نقد و بررسی پس از اجرای نوبت دوم هر نمایش، در همان سالن اجرا برگزار می‌شود.

نمایشگاه ماسک در هشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی

در هشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی همایشی نیز در خانه هنرمندان برپا می‌شود و به همین مناسبت نمایشگاه از ماسک‌های آقای علی‌اصغر خطیب‌زاده از شهر دامغان از تاریخ ۲۱ لغایت ۲۳ شهریور ماه در همان محل به تماشای عموم درمی‌آید. گفتنی است که در این نمایشگاه چهل اثر از این هنرمند به نمایش درمی‌آید.

انتساب غریب‌پور به نمایندگی از جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی در "کاراکاس"

آقای بهروز غریب‌پور عضو علی‌البدل هیأت مدیره یونیمای جهانی به نمایندگی از جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی تهران در "کاراکاس" در کشور ونزوئلا منسوب شد. شایان ذکر است که

بهروز غریب‌پور با نمایش «خیمه‌شب‌بازی» به عنوان نماینده تئاتر ایران، همزمان با هشتمین جشنواره تئاتر عروسکی در کاراکاس به اجرای برنامه خواهد پرداخت.

نشست مطبوعاتی گروه‌های خارجی با خبرنگاران

در روزهای برگزاری هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی، گروه‌های خارجی شرکت‌کننده در جشنواره با خبرنگاران رسانه‌های جمعی گفت و گو می‌کنند. خبرنگاران نشریات، صدا و سیما و خبرنگاری می‌توانند با ارائه کارت خبرنگاری در این نشست‌ها شرکت کنند. برنامه این نشست‌ها که در کافه تریای مجموعه تئاتر شهر برگزار می‌شود به شرح ذیل است:

● یکشنبه ۲۰ شهریور، گروه بوریس گلدوفسکی

از روسیه، ساعت ۱۰ صبح
● دوشنبه ۲۱ شهریور، گروه هند، ساعت ۱۴/۳۰
● سه شنبه ۲۲ شهریور، گروه بلژیک، ساعت ۱۴/۳۰

● چهارشنبه ۲۳ شهریور، گروه کرواسی، ساعت ۱۴ و گروه یونان ساعت ۱۵
● پنج‌شنبه ۲۴ شهریور، گروه اتریش، ساعت ۱۰ صبح

اولین تغییر در جدول برنامه‌ها

در نخستین روز برگزاری جشنواره تئاتر عروسکی مطلع شدیم که برنامه سالن اصلی تئاتر شهر در دومین روز از جشنواره تغییر کرده است. عادل بزوده با نمایش آهای دوستانو بشناس از اجرای برنامه منصرف شده و به جای او کتایون فیض مرندی بار دیگر «دریاچه قو» را به تماشاگران جشنواره عرضه خواهد کرد. امیدواریم این آخرین تغییر جدول جشنواره نیز باشد.

tuohitiw sselgninaem si hcihw love. Love, she defines, is to sacrifice.

An Interview with S.Hemmati, the Director of "The Pond Story"

It is the first time that S.Hemmati, as the director and puppeteer, attends the puppet theatre festival. He says that puppetry is animating the lifeless objects. He believes that there is no difference between the street puppet theatre and the plays performed on the stage. The only difference being a closer communication with the audience in the street puppet theatre. He refers to the employment of improvisation in their performance as well as the objects available and within reach to achieve such a close communication.

An Interview with J.Jaryan.Ghalem, the puppet maker of "The Swan Lake"

Jaryan Ghalem, a graduate in puppet theatre, says that it is years he has been making puppets. He regards creativity and technique as indispensable factors in communicating the message in any art. He holds this belief that art without creativity cannot be called art.

An Interview with A.Ghaffari, the Director of "Chehel Gis"

We suffer from lack of facilities and academic instruction. We cannot exchange views and experiments with the

foreign theatrical troupes due to lack of any relations with them. This results in a static situation in our puppetry. It is interesting to note that sometimes the Iranian young artists can achieve great success through their highly innovative approach to puppetry.

An Interview with Mr. M.Sharif Kodaee, the director of the 8th International puppet theatre festival

He refers to the politics which will be adopted to improve the puppet theatre in Iran. He also mentions some obstacles confronting the improvement of puppetry.

The Swan Lake

Writer: **S.Amirlan**
 Director: **K.F.Marandi**
 Casts: **A.A.Dashti, I.Zoghl, N.Ailmardani, Z.Karimi, Sh. Hashemian, A.Namakchian, N.Rafee, L.Eskandary, A.Nikseresht, S.Shahroodi, H.Ehsani, K.Bamsi**
 Assistant Director: **A.A.Dashti, S.Amrlan**
 Set Designer and Costume: **K.F.Marandi**
 Light: **A.Kh.Mosadegh**
 Puppet Designer: **J.Jarlan Chalam**
 Music: **S.Zehni**
 Stage Manager: **A. Rastl**
 Style: **Rod puppetry, shadow and live**

Chehel Gis

Borgha Group:
 Writer: **M.Charmshlr**
 Director: **A.Ghafari**

Casts: **Sh. Tajiki, N.Sayas, N. M o h a m a d i , M.Kiadarbandsari, N.Amlni, Z.Bonmaran, A.Sharlfzade, A. Barati, A. Fasih, A. R. Fooladshekan, M.Sokhansanj, T.Jamehjarmi, H.R.Heydari**

Assistan Director: **A.Fasih**
 Costume and Set Designer: **S.Kahorinejad**
 Puppet Desinger: **A.Ghafari, S.Kahorinejad**
 Puppet Maker: **S.Kahorinejad**
 Music: **R.Azadavar**
 Stage Manager: **F.Shabani**
 Style: **Bunrokau**

Adamak Group
Shirzad Khan

Writer & director: **A.Semnanl**
 Casts: **A.Afshari, A.Salehi, A.Beykmohamadi, A.Semnanl, A.Palog, A.Ghahraman, A.Poursafa, H.Abasl, F.Falah**
 Assistant Director: **A.Afshari, M.M.Samadi**
 Costume Designer: **N.Samlee**
 Puppet design: **M.M.Samadi**
 Puppet maker: **A.SavadKohl, H.SavadKohl, I.Agha Hosseini, M.A.Mostafled**
 Music: **Sh.Mirserajl**
 Style: **Bunrako**

Naughty cock

Naughty cock Group
 Writer: **A.Bahraml**
 Director: **S.Rahiml**
 Casts: **S.Cheraghpedar**
 Costume and Set Designer: **H.Taherl**
 Puppet Designer: **H.Taherl**
 Puppet maker: **H.Taherl, F.Taherl**
 Music: **H.Azma**
 Style: **Glove puppet, puppetry, puppeteer**

The Massage of the Eighth International Puppet Theatre Festival

Our approach today builds tomorrow's world. As we pass through the silhouettes of fear and hope, we lay down the pages of our own destiny. The 20th century reached its end at a time when unique technologies galore continue to shine with brilliance. Amidst the most significant achievements of modern times are various education, health, and communication services, achievements which were simply inconceivable only one century ago.

The growing number of wise artists and thinkers who are engager in the endeavor to create works of art and culture indubitably demonstrates the fact that the will of humankind globally is still focused in the quest for promoting supreme values among the human race thereby institutionalizing the pacific achievements of humans and establishing human solidarity within the minds and souls of today and tomorrow's people portaying peace as the first and foremost human blessing.

O Puppet of mine! A I journey beyond the ups and downs of life, I realize that your world is more affectionate, your face more lively, and your peace more permanent.

O Puppet of mine! It is your eyes I look into.

O Puppet of mine! It is with

your affectionate look that I wake up every morning and with your peace of mind that I fall into sleep every night.

O Puppet of mine! May the world be filled with the affectionate look upon your face and the face of the world's children.

Majid Sharifkhodayi
Secretary of the Eighth International puppet Theatre Festival

An Interview with S. Rahimi, the Director of "The Naughty cock"

S. Rahimi says that this play is an adaptation from a folk-tale written by Ms Bahrami. The Style is puppet and golve performed by a single puppeteer.

An Interview with B. Ghasemi, the Director of "Pof Goli"

B. Ghasemi says that the play is about a donkey working in a zoo. He assumes many identities to stay in the zoo after being fired from there. He says that planning in a puppet theatre is very important but in Iran such a planning is very poor.

An Interview with A.Semnani, the Director of "Shirzad Khan"

A Semnani says that "Shirzad Khan" is as old as "Kadoo

Ghelghele Zan" but is less heard in comparison with the other tales having passed down by word of mouth. "I heard this tale from my grand mother," he continued. He says that puppet theatre needs more academic teaching to improve since it is more technical.

An Interview with F.AIAlAgha, the Director of "Khar Goli - Paloon Zari"

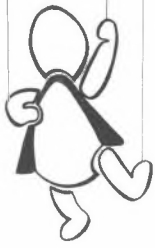
F.AIAlAgha, majoring in puppetry, says that puppet theatre addresses both children and adults who watch some Certain subjects can attract people and make them interested in theatre which, in turn, can establish an intimate relationship. It is mentionable that the style is of great significance in communicating the message of the play.

An Interview with K.F.Marandi, the Director of "The Swan Lake"

K.F.Marandi states that some people wrongly believe that puppet theatre is meant to address only children. She believes that the stagnation of the puppet theatre in Iron is partly due to this fact that it is not possible to watch the plays performed recently in other countries. She expresses her satisfaction with teaching puppet theatre at universities regarding the peresent facilities.

Marandi continues that the them of "The Swan Lake" is life

هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایشهای عروسکی تهران - ۱۹ تا ۲۵ شهریور ماه

8th International Puppet Theatre Festival

Tehran - 8- 15 September 2000

مراسم افتتاحیه - دیدار عروسکها - ساعت ۱۷ تا ۱۸ بعدازظهر - فضای باز تئاتر شهر

تالار هنر ساعت ۱۷-۱۹	سالن شماره دو ساعت ۱۷-۱۹	سالن قشقایی ساعت ۱۶/۳۰ و ۱۸/۳۰	سالن سایه ساعت ۱۷/۳۰ و ۱۹/۳۰	سالن چهارسو ساعت ۱۸ و ۲۰	سالن اصلی تئاتر شهر ساعت ۱۷ و ۱۹	تالار وحدت ساعت ۱۸ و ۲۰	زمان / مکان
پفکلی ○ پریسامدرس صادقی، بهرام قاسمی ۴۵ دقیقه	خروس بلا* سنبل رحیمی ۶۵ دقیقه	شیرزاد خان □ آفرین سمنانی ۴۰ دقیقه	چهل گیس ○ عباس غفاری ۵۰ دقیقه	خمیه شب بازی استاد اصغر احمدی ۶۰ دقیقه	دریاچه فو* کتابون فیض مرندی ۶۰ دقیقه	سه نمایش از سرگنی ابوتسوف □ روسیه ۶۰ دقیقه	شنبه ۱۹ شهریور
هر نخودی که نخودی نمیشه □ فریبا چوبان نژاد (نجف آباد) - ۵۰ دقیقه	طوطی نامه ○ مهران تیزکار ۶۰ دقیقه	ذکر خنجر □ مهدی یوسفی (گنبدکاوس) - ۳۵ دقیقه	OETSE - POETSI بلژیک ۴۰ دقیقه	خمیه شب بازی استاد اصغر احمدی ۶۰ دقیقه	آهای دوستانو بناس □ عادل بزوده ۶۰ دقیقه	سه نمایش از سرگنی ابوتسوف □ روسیه ۶۰ دقیقه	یکشنبه ۲۰ شهریور
تئاتر سایه های افلیا ○ شیدا صفوی ۷۵ دقیقه	سمفونی تار یک ○ مینو جان محمدی ۴۰ دقیقه	کاکلی ○ محمد برومند (مشهد) - ۶۰ دقیقه	کاغذ پاره ها بلژیک ۴۰ دقیقه	لئوناردو و عروسکهایش اتریش ۲۰ دقیقه	قوز بالای قوز ○ کریم سعیدیان ۶۰ دقیقه	گروگ و سه خوک کوچک یونان ۶۰ دقیقه	دوشنبه ۲۱ شهریور
ویواران ○ محمدعلی عبدالملکی (سندج) - ۵۰ دقیقه	دریا، بوی، گاکل زری* مهران صفاریان ۵۰ دقیقه	جولی فیزک □ علی اصغر نادعلی (گنبدکاوس) - ۶۰ دقیقه	ماجراهای هلابی شاگرد کفانش کرواسی ۴۵ دقیقه	لئوناردو و عروسکهایش اتریش ۲۰ دقیقه	جنگ سایه صلح سبز* فردوس حاجیان ۵۵ دقیقه	گروگ و سه خوک کوچک یونان ۶۰ دقیقه	سه شنبه ۲۲ شهریور
گودک غریب □ حسن دادشکر ۶۰ دقیقه	سمفونی مردگان ○ سرگل اسلامیان ۵۰ دقیقه	عروس طوقی ○ نیما دهقان ۶۵ دقیقه	ماجراهای هلابی شاگرد کفانش کرواسی ۴۵ دقیقه	در برج غریب □ مریم کاظمی ۳۵ دقیقه	علی بابا و چهل دزد بغداد □ اردشیر کشاورزی - ۱۲۰ دقیقه ساعت اجرا: ۱۶ و ۱۹	رام کردن وحشی هند ۸۰ دقیقه	چهارشنبه ۲۳ شهریور
بهلون کجیل و وروره جادو □ هما جدیکار ۵۰ دقیقه	بی بی جان خانم □ علی رضا همتیان (بیجار) - ۳۰ دقیقه	نخودی ▲ علی اکبر حلیمی (مشهد) - ۶۰ دقیقه	تئاترین زیبای مرده ○ محمد اعلی - آزاده انصاری ۳۵ دقیقه	سپاوش و فرنگس ○ جواد ذوالفقاری - ۱۲۰ دقیقه ساعت اجرا: ۱۷ و ۲۰	علی بابا و چهل دزد بغداد □ اردشیر کشاورزی - ۱۲۰ دقیقه ساعت اجرا: ۱۶ و ۱۹	رام کردن وحشی هند ۸۰ دقیقه	پنجشنبه ۲۴ شهریور
مراسم اختتامیه - تالار وحدت - ساعت ۷ بعدازظهر							جمعه ۲۵ شهریور

مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- اتحادیه نمایشگران عروسکی - مبارک یونیم
- با همکاری معاونت فرهنگی - اجتماعی شهرداری تهران

- ▲ ویژه کودکان
- ویژه کودکان و نوجوانان
- * ویژه نوجوانان
- ویژه بزرگسالان

تالار وحدت: خیابان حافظ، خیابان استاد شهریار ۶-۵۱۰۱-۶۷
تئاتر شهر: چهارراه ولیعصر - ۵-۵۹۲-۶۴۶
تالار هنر: خیابان شهید مفتاح، ضلع جنوبی ورزشگاه شهید شیرودی - خیابان ورزنده - ۸۳۰۶۶۴۰
● نقد و بررسی نمایشهای ایرانی پس از سانس دوم هر نمایش در همان سالن برگزار می‌گردد.

